

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΜΟΙ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΕΣ Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΘΑΣΟΥ

Μερικοί τὸ ἐπίστευαν, πολλοὶ τὸ ἠλπίζαν, ὅλοι τὸ προσδοκοῦσαν λίγο-πολύ. Πετρέλαιο στὴν Ἑλλάδα ! Μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ περασμένου χρόνου, ὅμως, δὲν ὑπῆρχε τίποτα τὸ χειροπιαστό, κάποια ἐγκυρή διαπίστωση πού νὰ δικαιῶν τὴν πίστι καὶ τὶς ἐλπίδες ἢ νὰ προμηνύη ἐπαλήθευσι τῶν προσδοκιῶν. Οἱ ἔρευνες, πού σποραδικὰ εἶχαν γίνεῖ μέχρι τότε σὲ διάφορα μέρη τῆς χώρας μας, κατέληγαν, κατὰ κανόνα, στὸ ἐνθαρρυντικό, ἀλλὰ χωρὶς οὐσιαστικὴ σημασία συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχουν ἀποθέματα ὑδρογονανθράκων, ὄχι ὅμως καλῆς ποιότητος ἢ σὲ ἐκμεταλλεύσιμη ποσότητα. Ἀκόμα καὶ οἱ γεωτρήσεις πού ἀπὸ τὸ φθινόπωρο τοῦ 1971 εἶχαν ἀρχίσει στὴν Θάσο — ὅπου οἱ εἰδημονες δὲν ἀπέκλειαν τὸ ἐνδεχόμενο ἀνακαλύψεως πετρελαίου ἢ φυσικῶν ἀερίων — ἐπὶ μῆνες πολλοὺς δὲν ἀπέφεραν τίποτε τὸ ἀξιόλογο.

ΠΡΩΤΕΣ ΕΥΟΙΩΝΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ. — Ἡ πρώτη αἰσιόδοξη «ἀκτῖνα φωτὸς» φάνηκε στὶς ἀρχὲς τοῦ 1973. Τότε, ἀρμόδιοι παράγοντες τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως ἀνεκοίνωσαν — ὅπως εἶχε γράψει καὶ ἡ «Βιομηχανικὴ Ἐπιθεώρησης» (τεύχος Φεβρουαρίου) — ὅτι οἱ διεξαγόμενες νέες ἔρευνες «κατὰ τὴν ὑποθαλασσίαν περιοχὴν τῆς νήσου Θάσου, ἔσχον λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα».

Καὶ ἦσαν μὲν τὰ ἀποτελέσματα ἐκεῖνα ἀρκετὰ εὐόωια (ἰδίως ὡς πρὸς τὰ ἐντοπισθέντα ἀποθέματα φυσικοῦ αερίου), πολλὰς ὅμως ἐπιφυλάξεις συνώδευαν τὴν ἀνακοίνωση, λόγῳ ἀβεβαιότητος ὅσον ἀφορᾷ στὴν ἔκτασι τῶν ἀποθεμάτων.

Οἱ ἔρευνες καὶ οἱ γεωτρήσεις στὴν περιοχὴ αὐτὴ τοῦ Αἰγαίου συνεχίστηκαν καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ 1973 ἀρχισαν — ἀνεπίσημα — νὰ ὑπάρχουν πληροφορίες ὅτι «κατὰ σπουδαίως» εἶχε ἀνακαλύψει τὸ πλωτὸ γεωτρήσαντο «Βοτόγκο» τῆς εταιρίας «Oceanic» ἔξω ἀπὸ τὴν Θάσο.

ΚΑΙ ΟΜΩΣ, ΥΠΑΡΧΕΙ. — Καὶ ἐνῶ — ἀνάμεσα σὲ ἀντιφατικὰς φήμες, πού ἔδιναν λαβὴ γιὰ τὶς τολμηρότερες σὲ αἰσιόδοξία προβλέψεις — ἡ ἀδημονία καὶ οἱ προσδοκίαι τῶν Ἑλλήνων (ὀδύνηρὰ ἐξοικειωμένων, πλέον, μὲ τὸ θέμα «πετρέλαιο», στὸ μέσον τῆς διεθνοῦς ἐνεργειακῆς κρίσεως) εἶχαν κορυφωθῆ, στὶς 14 Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. ἡ κυβερνήσις — μὲ ἐπίσημες ἀνακοινώσεις τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Αἰ. Ανδρουτσόπουλου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ Βιομηχανίας κ. Κ. Κυπριαῦ — ἐπιβεβαίωσε αὐτὸ πού ὅλοι περίμεναν νὰ ἀκούσουν : Ὑπάρχει πετρέλαιο στὴν Ἑλλάδα !

Ἐκ τῆς πορείας τῶν μέχρι τοῦδε ἐρευνῶν, τῶν πραγματοποιηθέντων δοκιμῶν καὶ τῶν ἐπισημῶν στοιχείων, εἶπεν ὁ κ. Ανδρουτσόπουλος, «προκύπτει ἡ ὑπαρξὶς σημαντικῶν στρωμάτων καλῆς ποιότητος πετρελαίου καὶ μεγάλων ποσοτήτων φυσικῶν ἀερίων. Συνεχίζονται δὲ μὲ ταχύτατον ρυθμὸν αἱ ἔρευναι διὰ τὸν ἐντοπισμὸν καὶ ἄλλων στρωμάτων πετρελαίου, ἐνῶ παρὰλλήλως ἐπιταχύνονται αἱ διαδικασίαι διὰ τὴν ταχύτεραν ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν... Ἀναγγέλλουσα σήμερον πρὸς τὸν ἐλληνικὸν λαὸν ἡ κυβερνήσις τὴν εὐτυχεῖ ἔκβασιν τῶν προσπαθειῶν τῆς, ἐπισημαίνει ὅτι τὸ γεγονός τοῦτο ἀποτελεῖ μέγαν σταθμὸν εἰς τὴν οικονομικὴν ζωὴν τῆς Χώρας».

Λεπτομερέστερες πληροφορίες καὶ στοιχεῖα σχετικὰ μὲ τὰ ἀποτελέσματα τῆς γεωτρήσεως «Πρίνος 1» ἔδωσε ὁ κ. Κυπριαῦς, στὸν ὁποῖο — ὅπως ὑπεγράμμισε ὁ κ. Πρωθυπουργός — ὀφείλεται γιὰ τὴν πρωτοβουλία τῆς διεξαγωγῆς ὑποθαλασσίων ἐρευνῶν καὶ τὴν ἀνέυρεσι πετρελαίου στὴν χώρα μας.

Μὲ βάσι τὰ στοιχεῖα αὐτὰ προκύπτει :

— Ὅτι τὸ χαμηλότερο πετρελαιοφόρο στρώμα ἔχει πάχος 120 μέτρων, λίαν ἱκανοποιητικῆς ποιότητος πετρελαίου.

— Ὅτι μέρος μόνον τοῦ στρώματος ἀποδίδει 2.948 βαρέλια ἡμερησίως, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι τὸ ὅλο στρώμα θὰ ἀποδώσῃ 10.000 βαρέλια, τουλάχιστον, ἡμερησίως.

— Ὅτι ἡ ποιότης τοῦ πετρελαίου τῆς Θάσου εἶναι καλὴ (27,8 API).

— Ὅτι παρὰλλήλως εὐρίσκειται στὸ στάδιο προγραμματισμοῦ καὶ ἡ ἐκμετάλλευσιν τῶν φυσικῶν ἀερίων μὲ προβλεπόμενη ἡμερησία παραγωγὴ 40.000.000 κυβικῶν ποδῶν.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ. — Καίτοι, βέβαια, εἶναι νωρὶς νὰ προβλεφθῇ τί μορφή

ἀκριβῶς θὰ ἔχῃ ἡ ἐκμετάλλευσιν τῶν φυσικῶν ἀερίων τῆς Θάσου, ἤδη ἔχουν διατυπωθῆ διάφορες ἐκδοχῆς. Κατὰ μία ἐξ αὐτῶν, τὰ ἀέρια θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ θερμικοὺς σταθμοὺς γιὰ τὴν παραγωγὴ ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Κατὰ μία ἄλλη, θὰ ἀξιοποιηθοῦν σὰν πρώτη ὕλη γιὰ τὴν παραγωγὴ χημικῶν προϊόντων.

Βάσει τῆς ὑφισταμένης συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς «Oceanic», τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀποθεμάτων πετρελαίου-αερίου τῆς Θάσου θὰ ἀναλάβῃ ἡ ἐν λόγω εταιρία. Ἡ σύμβασις προβλέπει, ἐπίσης, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς :

— Ἡ «Oceanic» θὰ καταβάλλῃ στὸ Ἑλληνικὸν Δῆμοσιον ποσοστὸ 15% ἐπὶ τῶν παραγομένων ποσοτήτων ὑδρογονανθράκων (σὲ χρῆμα ἢ σὲ εἶδος κατὰ τὴν προτίμησιν τοῦ Δημοσίου), ἀσχέτως ἂν οἱ ἐργασίαι τῆς ἀποφέρουν κέρδος ἢ ζημίαν.

— Τὸ Δῆμοσιον θὰ εἰσπράττῃ, ἐπίσης, σὰν φόρο τὸ 50% τῶν καθαρῶν ὀσείων ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

— Ἡ διάρκεια τῆς συμβάσεως εἶναι 26ετῆς.

— Ἡ «Oceanic» ὑποχρεοῦται ὅπως ἱκανοποιῇ κατὰ προτεραιότητα τὶς ἀνάγκες σὲ πετρέλαιο τῆς ἐλληνικῆς ἀγορᾶς.

Ἐν τῷ μεταξὺ, διεφεύσθησαν ἐπισημῶς οἱ φήμες πού εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος στὸν ἡμερησίον Τύπο, σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες ἀνεκώψαν διαφωνίας μεταξὺ τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς «Oceanic» ὡς πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς συμβάσεως.

Ἐξ ἄλλου, ὁ ὑπουργὸς Βιομηχανίας κ. Κυπριαῦς ἐτόνισε ὅτι οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰ διεθνῶς κρατούμενα, δεδομένου ὅτι μέχρι σήμερα ἡ Ἑλλάς δὲν συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν πετρελαιοπαραγωγῶν χωρῶν.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ. — Ἐνῶ συνεχίζονται οἱ γεωτρητικῆς ἐργασίαι στὴν ὑποθαλασσία περιοχὴ τῆς Θάσου, ἐκφράζονται ἀπὸ ὠρισμένους ἐιδικοὺς ἐλπίδες πῶς, τελικῶς, θὰ ἀποδειχθῇ ὅτι τὰ ἀποθέματα πετρελαίου εἶναι πολὺ μεγαλύτερα τῶν ἤδη ἐπισημανθέντων. Γίνεται, μάλιστα, λόγος γιὰ δυνατότητα ἀντήλησεως 10.000 ἢ 50.000 βαρελίων ἡμερησίως κ.ο.κ. Παροχὴ 50.000 βαρελίων ἡμερησίως ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἔτησια παραγωγὴ 2.600.000 τόνων ἀργοῦ πετρελαίου, ποσότητος δηλαδὴ πού καλύπτει τὸ 25% τῶν σημερινῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας μας.

Ἡ κατάσταση θὰ ἀποσαφηνισθῇ συντόμως, ἴσως ὅταν θὰ ἔχῃ ὀλοκληρωθῆ ἡ νέα γεωτρήσις «Πρίνος 2» τῆς «Oceanic». Μέχρι τότε θὰ ἔχῃ σχηματισθῆ μία πληρέστερη εἰκόνα ὅσον ἀφορᾷ στὴν ἔκτασι καὶ τὴν δυνατότητα ἀποδόσεως τοῦ κοιτάσματος, τὴν διάρκεια «ζωῆς» του (πού σήμερα ὑπολογίζεται σὲ 15 - 20 χρόνια), ἀλλὰ καὶ τὴν ποιότητα τοῦ πετρελαίου (κυρίως ὡς πρὸς τὴν περικοκτικότητα του σὲ θεῖον).

Ἀσχέτως, ὅμως, πρὸς τὶς ἐπικείμενες «ἀποκαλύψεις» τῆς «Πρίνος 2», ἡ Ἑλλάς — ὅπως φαίνεται — θὰ καταστῇ πετρελαιοπαραγωγὸς χώρα. Κάτω ἀπὸ τὶς τωρινὲς συνθήκες στὸν διεθνεῖ πετρελαϊκὸν χώρον, τοῦτο ἀποκτᾷ μεγάλη σπουδαιότητα καὶ γιὰ τὸν ἐνεργειακὸν τομέα τοῦ τόπου μας, καὶ γιὰ τὸ δξυνόμενον συνεχῶς συναλλαγματικὸν πρόβλημά μας (ἡ Ἑλλάς δαπανᾷ ἔτησίως 900.000.000 δολλαρίων γιὰ εἰσαγωγὰς πετρελαίου), καὶ γιὰ τὴν ἐθνικὴν μὲν οικονομία γενικώτερα.

Τὰ «εὐρήματα», ἄλλωστε, τῆς Θάσου δὲν ἀποτελοῦν, ἴσως, παρὰ προμήνυμα καὶ ἄλλων παραμοίωσιν ἀνακαλύψεων, ἂν σκεφθῆ κανεὶς ὅτι ἤδη διεξάγονται ἢ πρόκειται νὰ διεξαχθοῦν σὲ διάφορες περιοχῆς τῆς χώρας μας — καὶ μάλιστα χωρὶς καμμιά δαπάνη ἀπὸ πλευρᾶς Ἑλληνικοῦ Δημοσίου — καὶ ἄλλες ἔρευνες γιὰ ὑδρογονάνθρακες. Τὸ ἐνδεχόμενο νὰ ὀδηγήσουν οἱ ἔρευνες αὐτῆς στὴν ἀνέυρεσι — ὑπογείων ἢ ὑποθαλασσίων — ἀποθεμάτων ἐκμεταλλεύσιμων ἀερίων - πετρελαίου παρουσιάζεται σήμερα μεγαλύτερο ἀπ' ὅτι κατὰ τὸ παρελθόν, δεδομένου ὅτι ἡ ραγδαία αὐξήσις τῆς διεθνοῦς τιμῆς τοῦ πετρελαίου ἔχει δημιουργήσι νέες συνθήκες, νέα κριτήρια, ἀλλὰ καὶ νέα κίνητρα, ἴσως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἴσως τὰ συναισθήματα ὄλων μας νὰ συνοψίξῃ λακωνικὰ ἡ παρατήρησις τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς «Oceanic» κ. Ἐττιτζερ :

«Ἐπὶ τέλος, τὸ ὄνειρο, πού ἀρχισε τὸ 1971 στὴν Θάσο, ἐπαληθεύεται !...».